

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ НАПН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР «МАЛА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ»
КАФЕДРА UNESCO З НАУКОВОЇ ОСВІТИ
НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної конференції

«ІННОВАЦІЙНІ ПРАКТИКИ НАУКОВОЇ ОСВІТИ»

15–19 грудня 2022 року

Київ
2022

I-57 Інноваційні практики наукової освіти : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 15–19 грудня 2022 року). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2022. – 1154 с.

У збірник увійшли статті та тези учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інноваційні практики наукової освіти», у яких розкрито перспективи і способи впровадження наукової освіти, а також питання популяризації її інноваційних практик.

Тематика публікацій:

- ✓ Наукова освіта: міжнародний досвід і світові тенденції
- ✓ Освіта наукового спрямування в умовах воєнного стану
- ✓ STEM- та STEAM-освіта: сучасні тенденції та перспективи
- ✓ Музейна педагогіка як інноваційна педагогічна технологія
- ✓ Практики наукової освіти з національно-патріотичним компонентом
- ✓ Інформаційно-освітній простір: застосування інноваційних цифрових технологій

Видання рекомендовано для науковців, керівників і представників освітніх закладів, інститутів післядипломної освіти, педагогічних працівників усіх ланок системи освіти.

Статті подано в авторській редакції (збережено стилістику, орфографію та мову). Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела тощо.

Тадєєва М. І., Тадєєв П. О. Шляхи формування операційних і практичних дослідницьких умінь учнів наукових ліцеїв.....	972
Теоколкін М. М. Особливості викладання фізичної культури при активному впровадженні STEM-освіти в навчально-виховний процес.....	978
Ткаченко О. А., С'єдіна А. А. Акмеорієнтування та перфекціонізм в практиці наукової освіти.....	989
Ткаченко О. С., Безкоровайна Ю. А. Застосування цифрових трендів в освітньому процесі в умовах онлайн-навчання.....	999
Ткачук Р. З. Підготовка операторів БПЛА (дронів) за авторською програмою.....	1004
Толмачова І. Г. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до роботи з учнями з особливими освітніми потребами.....	1009
Трач С. А. Роль педагогіки партнерства в сучасній музейній педагогіці	1014
Трофімчук В. М., Трофімчук Л. О., Мамчур С. В. Проблемні ситуації як засіб розвитку працезохоронної компетентності.....	1018
Трофімчук В. М., Трофімчук Л. О., Крупич В. Р. Використання інструментів цифрового середовища в умовах дистанційного навчання (на прикладі дисципліни «Охорона праці»)	1022
Трубчаніна О. М. STEM-навчання засобами YouTube-каналу «Олена Трубчаніна. Зрозуміти хімію».....	1028
Уманська Т. О. Мультипредметний STREAM-проект «Пізнай себе – і ти пізнаєш Усесвіт» Кременського ліцею № 5 Кременської міської ради Луганської області до 300-річчя Г. Сковороди	1031
Федорчук О. А. Дихотомія раціонального та ірраціонального в науковій освіті.....	1041
Фурик О. О., Рябоконт О. В., Калашник К. В., Оніщенко Т. Є. Використання сучасних дистанційних технологій на кафедрі інфекційних хвороб в умовах воєнного стану	1044
Фурман Л. М. Мінімузей музичних інструментів у закладі дошкільної освіти.....	1049
Хлебнікова В. О. Застосування інноваційних цифрових технологій на уроці англійської мови.....	1053
Хомишак О. Б., Петрушак Х. Р. Принцип психологізації освітнього процесу з англійської мови під час і після війни.....	1060
Хомякова І. П. Впровадження елементів наукової освіти на уроках англійської мови в рамках концепції «Нова українська школа»....	1065
Хорнат О. Р. Мінімузеї в закладі дошкільної освіти.....	1068

Фурик О. О.,

к.мед.н., доцент кафедри інфекційних хвороб Запорізького державного медичного університету, firyko@i.ua

Рябокоть О. В.,

д.мед.н., професор, завідувач кафедри інфекційних хвороб Запорізького державного медичного університету

Калашник К. В.,

PhD, асистент кафедри інфекційних хвороб Запорізького державного медичного університету

Оніщенко Т. Є.,

к.мед.н., доцент кафедри інфекційних хвороб Запорізького державного медичного університету

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА КАФЕДРІ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Організаційні зміни в системі охорони здоров'я України, які відбулися у перед карантинні часи, потребували впровадження змін у медичній освіті з використанням сучасних інтерактивних технологій при підготовці майбутніх лікарів. Проте, в умовах карантину та сьогоденного воєнного стану, застосування сучасних форм дистанційного навчання не має відрізнятися від традиційного за якістю надання освітніх послуг. Саме тому, наведено досвід застосування у якості інструменту для проведення освітнього процесу за змішаною формою навчання з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі засобів MS Forms та MS Teams пакету Office 365 на кафедрі інфекційних хвороб Запорізького державного медичного університету.

Ключові слова: дистанційні технології, MS Teams, освіта в умовах воєнного стану.

Organizational changes in the healthcare system of Ukraine, which took place before the quarantine, required the introduction of changes in medical education with the use of modern interactive technologies in the training of future doctors. However, in the conditions of quarantine and the current state of war, the use of modern forms of distance learning should not differ from traditional educational services in terms of quality. That is why the experience of using MS Forms and MS Teams of the Office 365 package at the infectious diseases department of Zaporizhzhya state medical university as a tool for conducting an educational process using a mixed form of learning with full visualization in synchronous online mode is given.

Keywords: distance technologies, MS Teams, education in state of war.

Впровадження сучасних дистанційних технологій в умовах реформування в системі охорони здоров'я України не викликають сумніву щодо їх актуальності у зв'язку с поширенням телемедицини та у форматі онлайн - консультацій при наданні кваліфікованої медичної допомоги. Проте, в карантинних умовах, що були обумовлені COVID-19, та сьогоденного воєнного стану постало питання про

необхідність застосування дистанційних технологій для надання освітніх послуг.

Відповідно до літературних джерел, дистанційну освіту для навчання працівників використовують 41,7 % світових компаній зі списку Fortune 500 та близько 50 % університетів у світі залучають дистанційне (чи змішане) навчання для власних програм [1, 2]. Проте й в Україні перші кроки в розвитку дистанційної освіти були зроблені наприкінці 90-х, коли у лютому 1998 р. Верховна Рада прийняла Закон України «Про національну програму інформатизації» [3, 4], в якому формулювались завдання з інформатизації освіти та визначались напрямки їх реалізації.

Мотивуючий характер навчання, спрямований на розвиток інтересу студентів до навчального процесу, їх потреби в постійному самовдосконаленні, самоосвіті шляхом надання їм права вибору, можливості самим контролювати процес можливий, як на нашу, так і на думку інших авторів із впровадженням хмарних технологій різного вигляду [5, 6], а в умовах надскладної ситуації, що склалася в державі, організація якісного освітнього процесу без цих технологій не постає можливим. Саме хмарні технології дозволяють в процесі надбання знань подолати існуючі географічні, технологічні та соціальні бар'єри й не вимагає від того, хто здобуває освіту фізичної присутності за місцем навчання [6]. При цьому треба зазначити, що «Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психологопедагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій» [7].

Завдяки підтримці кафедри медичної та фармацевтичної інформатики і новітніх технологій Запорізького державного медичного університету співробітники всіх кафедр у якості інструменту для проведення освітнього процесу за змішаною формою навчання з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі (як лекцій, так і практичних занять) засвоїли засоби MS Forms та MS Teams пакету Office 365 [8, 9].

Так, викладачі кафедри інфекційних хвороб мають можливість сформувати віртуальні команди, які включають академічний склад групи, безпосередньо викладача та співробітників профільних деканатів навчального відділу для моніторингу якості освітнього процесу. Для забезпечення якісного освітнього процесу із здобуття професійних знань організація проведення практичних занять в режимі реального часу з повною візуалізацією не відрізняється від традиційного.

Практичне заняття складається з:

- організаційної частини (мета якої контроль відвідування, ознайомлення студентів з темою, метою та планом заняття, визначенням критеріїв оцінювання);

- контролю початкового рівня знань (за вибором викладача онлайн опитування студентів з теми на підставі їх самостійної підготовки до заняття, або вирішення тестових чи ситуаційних завдань);
- навчального етапу (дискусія щодо найбільш важливих термінів, понять, певних проблематичних питань теми; виконання ситуаційних завдань) (рис1.);
- самостійної аудиторної роботи (виконання практичного завдання та підготовка до КРОК-2);
- контролю кінцевого рівня знань (заключне тестування – проводиться для всіх студентів одночасно у фіксований проміжок часу для найбільшої об'єктивності оцінювання результатів) (рис. 2);
- заключного етапу (підведення підсумків, виставлення комплексної оцінки кожному студенту в групі, обговорення домашнього завдання).

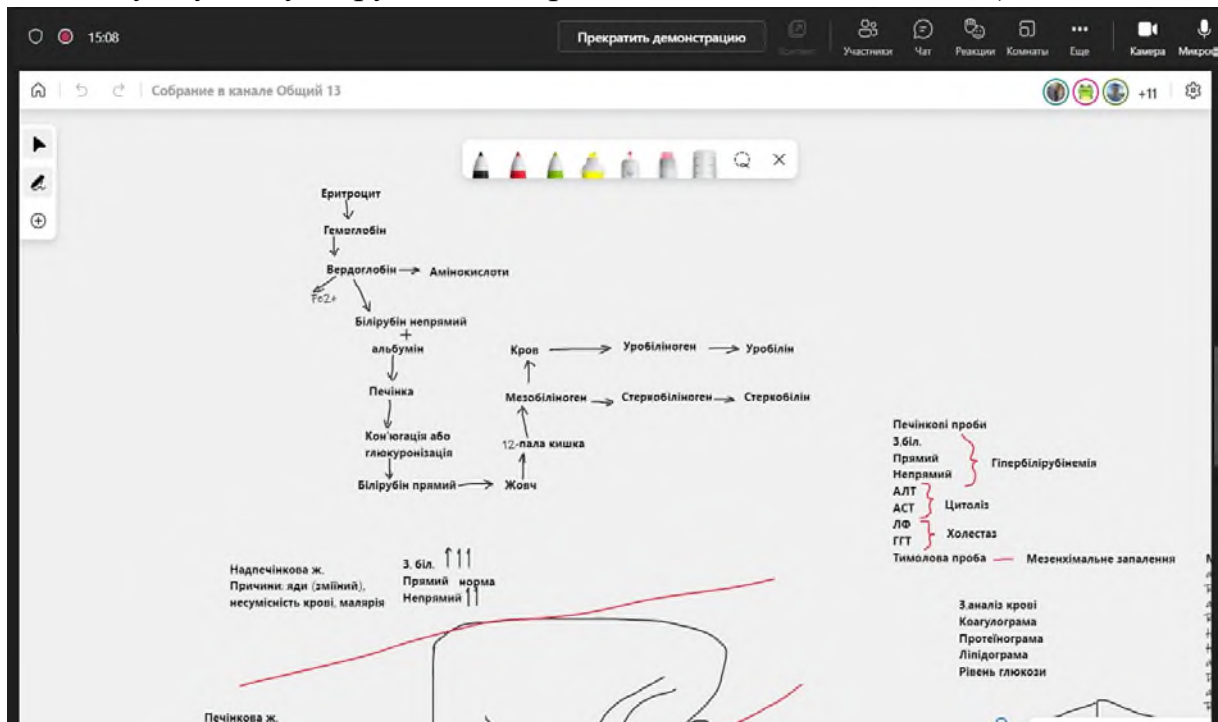

Рис. 1 Пояснення викладачем проблематичних питань теми

Час проведення занять визначається відповідно до розкладу. Неможливо не зазначити, що проведення освітнього процесу за змішаною формою навчання з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі на основі MS Forms та MS Teams пакету Office 365 регулюються Ліцензійними умовами надання освітніх послуг та Нормами часу для планування і обліку навчальної роботи педагогічних та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів. Треба зазначити, що при проведенні занять для студентів, які вивчають різні дисципліни на різних кафедрах, як одним із критеріїв якості освітнього процесу є визначення єдиних вимог та критеріїв оцінювання.

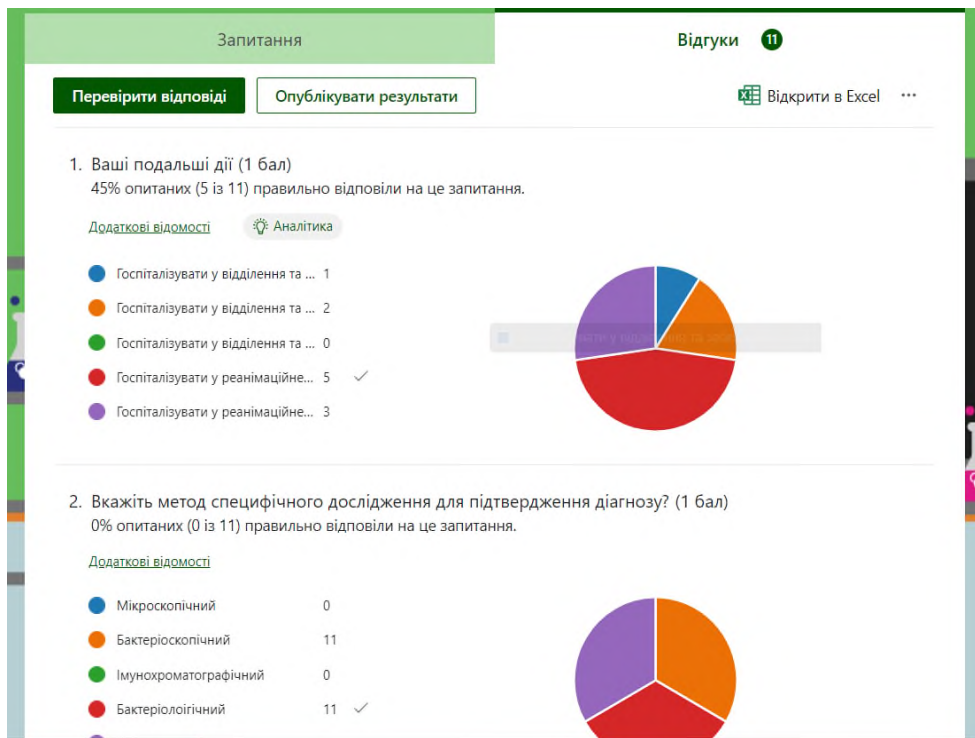

Рис. 2 Приклад відповідей студентів з використанням MS Forms.

Окрім того, ми маємо можливість поділитися досвідом використання засобів MS Forms та MS Teams під час проведення атестації випускників з дисципліни «Внутрішні, професійна та інфекційні хвороби». Атестація з дисципліни інфекційні хвороби передбачала роботу в режимі онлайн студентів - випускників спеціальностей «Лікувальна справа» та «Педіатрія» над багаторівневим ситуаційним завданням, яке було розроблено відповідно до єдиних вимог та критеріїв оцінювання. Завдяки використанню MS Teams, всі студенти у фіксований проміжок часу одночасно виконували завдання, шляхом отримання MS Forms з автоматичним оцінюванням результатів завдання. Актуальним щодо сучасного епідеміологічного стану, було додаткове виконання завдання, що стосувалося коронавірусної хвороби, викликаной COVID-19. Також було використано багаторівневе ситуаційне завдання, яке було створено відповідно до загальних вимог та передбачало визначення тактики ведення пацієнтів залежно від ступеня тяжкості, трактовку лабораторних та інструментальних досліджень, постановку діагнозу та лікування. Завдяки можливостям роботи з MS Forms, ми мали можливість оцінити відповіді студентів щодо кожного з питань та акцентувати увагу студентів на помилках, які виникли під час вирішення такого ситуаційного завдання, для попередження таких у майбутній практичній діяльності.

Треба зазначити, що на жаль дистанційний формат навчання на клінічних кафедрах унеможлиблює роботу студентів із пацієнтами. Саме тому, залишається актуальним застосування Body Interact – інтерактивного

симуляційного обладнання. Це дає можливість працювати з віртуальними пацієнтами в онлайн режимі та вдосконалювати клінічне мислення у безпечних для реальних пацієнтів умовах, які у Запорізькому державному медичному університеті розміщені на базі міжкафедрального тренінгового центру, відповідно про цей напрямок роботи ми маємо на меті висвітлити у наступних публікаціях.

Висновки: Організаційні зміни в системі охорони здоров'я України, які відбулися у перед карантинні часи, потребували впровадження змін у медичній освіті з використанням сучасних інтерактивних технологій при підготовці майбутніх лікарів. Проте, в умовах карантину та сьогоденного воєнного стану, застосування сучасних форм дистанційного навчання не має відрізнятись від традиційного за якістю надання освітніх послуг й успішне опанування яких стане основою для професійної безперервної освіти лікарів продовж життя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ярошенко Т. О. Дистанційне навчання в системі вищої освіти: сучасні тенденції / Т. О. Ярошенко // *Engineering and Educational Technologies*. – 2019. - 7 (4).- С. 8–21. DOI <https://doi.org/10.30929/2307-9770.2019.07.04.01>
2. LMS Market by Component (Solution and Services), Delivery Mode (Distance Learning, Instructor-Led Training and Blended Learning), Deployment Type, User Type (Academic and Corporate), and Region – Global Forecast to 2023. Markets and markets. January 19. URL: <https://www.marketsandmarkets.com/Market-Reports/learning-management-systems-market1266.html> (Last accessed: 10.06.2019).
3. Заболоцький А.Ю. Сучасний стан дистанційного навчання у ВНЗ України / А.Ю. Заболоцький // *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки*. - 2016. - № 2 (12) - ISSN 2222-5501.
4. Закон України «Про національну програму інформатизації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80>
5. Про засоби СДО MOODLE для підготовки навчальних матеріалів для курсів хімічного та фармацевтичного спрямування / А. В. Семенець, Д. В. Вакуленко, В. П. Марценюк та ін. // *Медична освіта*. – 2018. – № 4. – С. 172–177.
6. Бахмат Н. Використання хмарних сервісів у навчально-виховному процесі вищої школи / Н. Бахмат // *Молодь і ринок*. – 2014.- №5.-С.45-49.
7. Про затвердження Положення про дистанційне навчання : наказ Міністерства освіти і науки України від 25 квітня 2013 р. № 466. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13> (дата звернення: 10.06.2019).
8. Хмарні технології. Організація інформаційного середовища користувача на базі хмарних технологій MS OFFICE 365 : навч.-метод. посіб. для лікарів-інтернів, провізорів-інтернів / О. А. Рижов, Н. А. Іванькова, О. І. Андросов. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2018. – 76 с.
9. Сучасні мережеві технології: Навчально-методичний посібник для студентів-провізорів очної, заочної та дистанційної форм навчання / Рижов О.А., Андросов А.І., Іванькова Н.А. - Запоріжжя: [ЗДМУ], 2018 -68 с.